

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

De to resolutionsforslag i FN, som forespørgslen drejer sig om, er et af bl.a. Sverige og Mexico fremlagt forslag om fastfrysning af det nuværende niveau for de nukleare våben – det har nr. 43 – og så et rumænsk forslag om en videreførelse af INF-forhandlingerne i Genève. Det har nr. 3.

Afstemningerne om de to resolutionsforslag i FNs generalforsamlings 1. udvalg fandt sted den 22. november og forløb således:

Det svensk-mexikanske forslag om fastfrysning blev vedtaget med 101 stemmer for, 14 imod og 7 afståelser. NATO-landene stemte imod bortset fra Grækenland, der stemte for, og Danmark, Norge, Island og Holland, som afstod.

Det rumænske forslag om INF blev vedtaget med 64 stemmer for, 31 imod og 21 afståelser. Bortset fra Grækenland, som stemte for, og Danmark og Spanien, som afstod, stemte alle de øvrige NATO-lande imod. Sovjetunionen og Østlandene naturligvis, bortset fra Rumænien, stemte imod.

Regeringen har på møder i det udenrigspolitiske nævn den 22. og igen den 25. november i år forelagt FN-resolutionerne og detaljeret gjort rede for regeringens overvejelser, ligesom regeringen naturligvis løbende har rådført sig med de parlamentariske medlemmer af delegationen til FNs generalforsamling.

Regeringen fandt imidlertid ved afgørelsen af sin stemmeafgivning at måtte lade sig lede af den holdning, som er fastslået her i folketingssalen, og det er i denne sag den af folketinget den 26. maj 1983 vedtagne dagsorden, som er væsentlig. I dagsordenen af 26. maj tilkendegiver folketinget – jeg citerer fra folketingets forhandlinger 1982-83, sp. 11942: » . . . sin støtte til forhandlinger om gensidig fastfrysning og nedbygning på globalt plan af alle typer kernevåben og deres fremføringssmidler . . . «

Den generelle instruks til delegationen er formuleret i nøje overensstemmelse hermed. I denne formulering indgår 4 centrale elementer. Der skal være tale om forhandlinger, der skal være tale om gensidig fastfrysning, der skal være tale om nedbygning af alle typer atomvåben og deres fremføringssmidler, og der skal endelig være tale om foranstaltninger på globalt plan.

Det svensk-mexikanske forslag opfylder ikke disse forudsætninger. Forslaget forudsætter ikke forhandlinger, det sammenkobler ikke i sin operative del af teksten den gensidige fastfrysning med nedbygning, og det imødekommer ikke fuldt ud kravet om globalitet.

Regeringen mente på den anden side ikke, når man ser på det generelle sigte med resolutionen, at det ville være muligt at stemme imod forslaget, sådan som flertallet af vore partnere i NATO valgte at gøre det, og resultatet blev derfor en dansk afståelse, hvor vi som nævnt fik følgeskab af Norge, Island og Holland.

Med hensyn til det rumænske INF-forslag fandt regeringen også at måtte vælge afståelse, til trods for at alle vore NATO-partnere stemte imod bortset fra Grækenland, der stemte for, og Spanien, der afstod sammen med os. Regeringens synspunkt var her, at kombinationen af den danske tilslutning til dobbeltbeslutningen og folketingets dagsorden af 26. maj umuliggjorde en positiv stemme, selv om det generelle sigte med resolutionen, altså en forhandlingsløsning, naturligvis kun kan støttes.

Imidlertid lader den operative § 1 i det rumænske forslag sig vanskeligt forene med dobbeltbeslutningens ordlyd, hvortil kommer, at det rumænske forslag taler om videreførelse af forhandlingerne uden, som 26. maj-dagsordenen, at angive nødvendigheden af en ny tidsfrist.

Det har derfor været regeringens fortolkning, at den danske stemmeafgivning i begge tilfælde er en konsekvens af den danske støtte til dobbeltbeslutningen, som jo ved mange lejligheder er bekræftet af et bredt flertal her i salen, og af regeringens forpligtelser over for 26. maj-dagsordenen, som loyalt er blevet efterlevet.

Hermed har jeg for så vidt allerede besvaret forespørgslen, da den jo alene drejer sig om de to af de resolutionsforslag, der kom til afstemning i FNs generalforsamlings 1. udvalg, men hermed har vi jo også kun talt om en del af en større problemkreds, for der var jo et væsentligt større antal resolutionsforslag om nukleare emner til afstemning.

Der var f.eks. også et sovjetisk forslag – det har nr. 2 – som i sin operative § 2 opfordrer til en øjeblikkelig og uverificeret fastfrysning af de sovjetiske og amerikanske kernevåbenarsenaler, og regeringen valgte, som